

Lo Somentent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals Ni-
verrias d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol-Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dimars 14 d' Octubre de 1902.

ANY XVII NUM. 4406

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. " 4-
Extranjer y Ultramar. " 8-

Anuncio, a preus convencionales

TRIPLE AYGUA NAF SERRA (Cullita d'aquest any) preparada ab la
flor recent recullida del taronjer agre.
Es de un agradable sabor y delicat perfúm.
FARMACIA SERRA-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa. Molt senyors meus: Haventse presentat a la meya clinica la Sra. D. N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca-
la de gana y de forsas, vaig prescriureli ' Aixarop Climent marca SALUD, y foren: assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá appetit y forsas y se regularitzaren las Reglas.
Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa. Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d'asar, sens cap resultat, cuantas emul-
sions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfats Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Le-
niz, Catedratic de Barcelona.
Exigeixis lo llegitim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expèn altre del mateix nom.

APERITIU-CORROBORANT
TÓNICH-FEBRÍFUGO
THE COSMOS en C. y de C. en P.
BARCELONA
Unica casa productora pera la exportació a América.

LOT

SE PREN ab aygua, sifon o puri abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.
Demanis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
Los pedidos, aixi per Espanya com per América, deuen dirigitse a The Cos-
mo Soc. en C. y de C. en P. BARCELONA.
Agent General a Reus, Joseph Martorell S. en C. Carrer Monterols número 30.

INCREDIBLE VERITAT!!

Unica y verdadera ocasió pera gastar de lo diner en regalos, quin valor supera sempre al que costa. Objectes d' or de ley garantisat (18 quilats) ab bonichs y expéndents brillants, químicament perfectes, de mes valor, per son constant esplendor y llimpiesa, que ls verdaders. Descomposició de llum, dureza, lapidació perfecta, imitació maravillosa.

5.000 PESSETAS

se regalan al qui distingeixi aquets brillants Alaska, dels llegitims, Gran premi en la Exposició de París.

- Anells pera caballer, or brillant 50 pessetas.
- Idem pera idem (brillant molt gros) 100
- Agulla idem, idem 25
- Agulla idem, idem (brillant molt gros) 50
- Anells pera senyora o senyoreta, idem, idem 25
- Arrecades (parell) pera senyoreta, idem, idem 25
- Idem pera senyora, idem, idem 50
- Idem pera idem; (brillant gros) 100
- Idem pera noyas (verdader regalo) 25
- Medallas or de ley, abla efigie de la Parissi-
ma esmalt de Florencia y brillants Am: Alaska 100

S' envian franch de tot gasto per correu, en caixetas certificadas y declaradas mercancías, pera tot Espanya y illas. No se servirà cap pedido que no sigui abans convingut lo pago.
Se le d' enviar la mida de las anells, presentia ab un fil al entorn del dit.
No s' fan descomptes; no s' concedeixen representacions, ni s' envian mostrás. Gratis y franch lo Catalech Ilustrat.

A tot comprador que no s' conformi ab la mercancia se li retornará immediatament son import.
Dirigitse al representant general y únich de la Societat «Oro y Brillantes», Am: Alaska, G. A. Buyas, Corso Romana, 104 y 106, Milan (Italia).

POLÍTICAS

Entre l' aixecament de l' estat de guerra a Tarragona y la obertura de las Corts, los polítics ya tenen que tallar per uns cuants dias.

Ab aixó ls Ministres ya tenen algun temps pera descansar, puig tot lo sen que fer es donar que dir al pays pera anarlo entretinent.

Si ls governats no tenian quecom pera comentar, s' ocuparian directament dels governants y aixó no ls hi surt a compte als caps de colla del Estat espanyol.

Ocuparse dels Ministres la opinió pública eguyal a treure tots los drapets al sol y ne hi han tants y de tant bruts pera treure que arriban en certs cassos a fer vergonya als que no n tenen gens ni mica.

D' aquí que s' cuylin molt be de distreure al pays de una manera o altra y entre ls que encara se ls escoltan y ls indiferents o ls tant me fa, que escoltan als primers com qui sen ploune y distreuehen als qui judican y callan los caps del Estat van tirant los dias a la fossa y el temps que passa nos va acostant al cataclisme inevitable, a menos que una ma forta y poderosa impresionantse de las verdaderas necessitats de Espanya, enfonzi a tants farsants com fan la ruina d'aquest desgra-
ciat estat, ab un sistema gens practich, utili-
pari y desacreditat.

Se farà el miracle?

Curt es lo plasso que resta pera realisar lo.
Si s' tarda gayre ja no se hi será el temps.
Y allavores... consumatum est.

Finis Ispania.

El cop mortal als Ajuntaments

III.

Al Secretari elegit en tal forma que s' molt dificil que pugni ser a satisfacció dels Munici-
pis, se li donan las exhorbitants y improce-
dents atribucions que hem vist; entrém ara a un altre punt de capdel importancia, o sia a la impunitat y estabilitat del funcionari en lo sen càrrech.

Correccions, suspensions y destitucions; recur-
sos.—Comensa aquet capítul—lo darrer del

GUANOS
FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO
Superiors a 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas a 13 pts.
Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los
guanos dels senyors
MASSÓ Y FERRANDO.—REUS

Secció Religiosa

Parroquia de Sant Joan Baptista

Continua la solemne Novena que la Archicofradia Teresiana dedica a sa Patrona, la santa Doctora del Carmelo. Tots los dias, a las sis de la tarde, s' exposarà a S. D. M., se resarà lo sant Rosari y precos prescritas per S. S. lo Papa, seguirán los exercicis de la Novena, sermó a carrech del M. R. P. Fr. Ignasi Jordá, Provincial de la Ordre Seráfico, cant de letrillas y himnos de la Santa, y solemne Reserva.

La part musical corre a carrech de las Religiosas del Convent.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL del dia 13 d' Octubre de 1902

Naixements

Pere Casals Cort.—Margarita Rom Pàmies.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Benita Pallejá, 88 anys, Castell 5.—Joan Bordas, 77 anys, P. Sanch 12.—Alfons Güell, 37 anys, Lloyera 13.—Jaume Ribas, 62 anys, Misericordia 2.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Calisto
Sant de demà.—Sta. Teresa

Surt lo SOL a las 6 h. y 10 m. y s' pon a las 5 h. 21 m.; surt la LLUNA a las 3 h. 48 m. y s' pon a las 2 h. 57 m.

MERCATS
Dilluns de cada setmana: Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espuga de Francoll.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte: Valls, Vendrell y Espuga de Francoll.

SECCIO METEOROLOGICA

OBSERVACIONES del dia 13 d' Octubre de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispart.

Horas d' observació	Barómetro aneroid	Grau d' humitat.	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas.	Estat del Cel
9	759	60			Ras
15	759	55		9	Ras

Horas d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Mínim	Ter. tip.		Direcció	Clase
9	Sol 30	12	16	O.		
15	Som 24		23	S.		

CRONICA

Lo SOMATENT se ven a Barcelona en lo kiosko "El Sol", Rambla del Centro.

La temperatura en lo dia d' ahir fou molt ag. adosa, si be s' comensà a notar la frescor propia del mes que som.

Lo diumenge prop passat se vegeren molt animadas las societats recreativas en las que se hi representaren diferentas comedias y sarsuelas, signent tots los aficionats que hi prengueren part, molt aplaudits al final de cada acte.

La canyeria que hi ha a la font de la Plassa de la Sang se reventá lo dissapte prop passat escampant l' aygua per lo seu entorn tot lo diumenge següent y part del dilluns, per dit motiu se feu ahir un pregó anunciant que s' tancarían algunas de las fonts d' aquell vehinat pera poguer fer l' arreglo de la ja nomenada.

Reglament—per senyalar una pila de casos en que 'l Secretari incorrerà en responsabilitat, en faltas graves ó lleus, que podran ser causa de destitució, suspensió, amonestació, ó privació d' havera; y a seguit l' article 72, diu lo que segueix:

«No podrá imponerse a los Secretarios correctivo alguno y mucho menos la separacion, sin la formacion del previo expediente. Este será instruido precisamente por el Alcalde ó concejales en quien delegue.»

Lo mateix article explica la tramitació del expedient, en el que hi tindrà veu lo Secretari.

L' article següent disposa: «Los Secretarios podrán ser suspendidos administrativamente por los Alcaldes ó por el Gobernador, siempre que se justifique en el expediente alguna de las causas calificadas como graves.»

Las suspensiones no podran durar mas de trenta dias, adoptado el acuerdo por la Corporacion. Transcurrido este plazo, el Alcalde repondrá en su destino al Secretario.»

L' article 74, després de declarar que tot acord de separació com a resultat del expedient, te de ser pres per las duas terceras parts de regidors, disposa:

«El gobernador podrá tambien separar a los secretarios por causas graves. Será para ello preciso la formacion del debido expediente, que instruirá por sí ó por delegacion de un diputado provincial, secretario del Gobierno civil ó otra personalidad oficial ajena al Ayuntamiento. Cuando el gobernador dicte providencia de suspensió ó destitució, previo dictamen siempre de la Comision provincial, remitirá el expediente al ministerio de la Gobernación.»

Lo mateix article detalla la tramitació a seguir, inclús la pertocant al recurs d' alsada que pot interposar el suspés ó destituit.

Diu, finalment, l' article 75: «Contra los acuerdos de suspensió y separación adoptados por los Alcaldes y los Ayuntamientos, podrán los interesados recurrir en el término de treinta dias ante el gobernador. Esta autoridad, remitirá el expediente a informe de la Comision provincial... Dispone lo mateix article que contra lo fallo del gobernador s' hi poden interposar dos recursos, aixó es, devant del ministeri de la Gobernació ó del Tribunal contenciós provincial.»

La gravetat d' aquestas disposicions no pot amargar a ningú.

Si no fossim a Espanya, si no coneguessim lo modo de ser de la política y dels centres burocràtics d' aquet país, un cástich d' alabansa leuria aixecarse de tots los pobles endressat al ministre que al fi hagués consagrat y reconegut un principi tan necessari com es lo de assegurar al secretari en l' exercici del seu càrrech.

Avuy son molts los secretaris d' Ajuntament que tenen mala anomenada y per cert que se l' han guanyada ben bé; però es precis reconeixer que no sempre han sigut portats a mal terreno per impuls propi, sino arrastrats per las passions dels bandos polítics y per las rancúnias creadas pel caciquisme, que si be ls secretaris devengadas fomentan y patrocinan, ells mateixos no solen ser las primeras victimas.

En aquet punt, donchs, no es pas envejable la situació actual dels Municipis; però que succeirà d' aquí en endavant? No pot imposarse al secretari, diu lo Projecte del Reglament, correcció de cap mena sense la formació del previ expedient. En primer lloch, salta a la vista la gran dificultat que hi haurá moltes vegadas pera que quedin demostradas en un expedient—ens referim als incoats per l' Alcalde—las causas que innegablement podran existir pera la correcció y aquesta dificultat aumenta tenint en compte lo caracter respectiv de las duas parts en pugna: l' Alcalde ó l' Ajuntament, sobre tot en las localitats d' escàs vehinat, ignorants de las lleys y de las sevas trampas, desconegadors dels mil secrets d' una tramitació; y en cambi l' expedientat, home més ó menos llest en tals assumptos, que tindrà l'

astucia necesaria pera desferse de las acusacions que se li fassin, com l' haurá tinguda pera cubrir las sevas faltas de manera que no puguin resultar provadas en un expedient.

Peró en fi; suposem que'n virtut del expedient format per la Corporació municipal, acorda aquesta la suspensió ó separació; allavors lo secretari té el dret de recorre... al que resultarà amo de secretaris y d' Ajuntaments, al Governador. Y los resultats que en favor dels desitjos del Ajuntament, puguin donar l' informe de la Comissió provincial y los recursos que s' estableixen en contra l' fallo governatiu, pot l' Ajuntament embolicarlos en una fulla de bruch, si es que'l secretari sigui del gust del Governador.

Hi há més; aquesta autoritat provincial pot separar igualment als secretaris. Lo projecte ab una serietat risible li encomana també la formació d' expedient previ, que instruirá ell ó persona de la seva confiança. Lo qui instrueixi aquest expedient, inútil es dir que tindrà més medis pera ferhi constar la veritat, si vol, que no pas lo qui instrueixi lo del Ajuntament. Y consti que no ens referim a la capacitat de tals instructors; que la capacitat será la de menos. Ah! contra l' acord del Governador se pot recorre al Ministre. Seria curiós a Espanya que un ministre de la Governació tirés per terra un acord del Governador!

Ja'ns podem mirar aquesta part del Reglament com volguem: lo Governador será l' únich que podrá fer y desfer pera suspendre y separar als Secretaris. Aquets, en general, s' han enamorat del projecte de Reglament, en especial perque creuen que ls concedeix l' exercici del càrrech en propietat. Però es precis que s' treguin la vena del devant dels ulls; han de comprendre que ara tindran menos segur lo càrrech que abans s' entén, si es que volen desempenyar-lo ab dignitat.

L' expedient previ, que ells se pensen que ls hi dona moltes garantías, los farà esclaus.

Hi ha cap secretari tant ignoscent que s' pensi que cumplint ab lo sen dever no ha de temer l' expedient del Governador? Recordis lo que passa ab los Alcaldes; Alcalde modelo hi ha, que encara no te fums de que fent nosa al Governador, tracta aquet d' expedientarlo, s' apres a presentar la dimissió. Si aixó passa ab los Alcaldes que no s' avenen a certas exigencias, ¿perqué no te de passar ab los secretaris?

Ja veuran aquets com, ó se posan sota las plantas del Governador, ó no ls hi es possible aguantarse en lo càrrech.

Y denran dimitir, y si no dimiteixen pitjor, perque l' expedient será causa de destitució, ab l' agravant de que hauran fet enfadar al amo, no d' un Ajuntament, sino de tots, y ab l' agravant, si comparan lo seu cas ab lo del Alcalde expedientat ó dimitent, que aixis com l' Alcalde, al deixar de serho no per los seus medis naturals de guanyarse la vida, lo secretari, al perdre lo càrrech, y senti molt dificil de trobarne d' altre, generalment se quedarà sense recursos de cap mena, lo que constituirá en ell una temptació moltes vegadas irresistible de posarse a las ordres del Governador, tant si ha faltat com no.

Los Municipis, donchs, vulgas que no, tindran d' aguantar als secretaris ab tal que aquets tinguin la protecció del governador, que, com es natural, no ls hi dispensarà pas de franch; volém dir que si ls protegeix será a cambi de que fassin valer tota la autoritat que los hi dona lo Reglament, pera cumplir las instruccions (?) gubernativas.

Y per tot lo dit, no cal pas deixarse portar per exagerat pessimisme, pera fersé càrrech de lo que passarà en un poble que tingui d' aguantar per forza al seu secretari.

Quan un poble, y lo cas es freqüent, no pot desempellerarse d' un mestre de estudi oficial, té mil maneres de obligarlo a que se'n vagi; aparats los recursos legals, se li mouen raions, se li trenen los noys d' estudi, se l' sitia per la fam, en una paraula; però en lo cas d' un secretari aburrit pel poble, la si-

tuació variarà del tot. Lo mestre no pot defensarse del poble més que ab los medis d' un particular qualsevol y donant mala instrucció als deixebles si'n té; en cambi, lo secretari, ensopertit per una protecció suprema que sabrá que no podrá faltari, ab atribucions exorbitants, entón "en lleys", tindrà a la mà lo convertirse en un instrument poderós contra la tranquil·tat de las familias, los interessos dels vehins y especialment dels que formin lo Consistori Municipal.

Contra un perdona-vidas aixis, imperant en una localitat, sols hi cabrá un recurs, molt decissiu per cert, y que no té res que veure ab cap dels que estableix lo projecte de Reglament en qüestió.

J. MASPONS Y CAMARASA.

REVISTA DE MERCAT

Los compradors d' ametlla segueixen desanimats pera ls ajustos a causa de la poca exportació, quedant a fi de setmana ferms los preus en las classes superiors y fluixos en las comunas.

Las avellanas son cada dia menos demandadas y ls seus preus van baixan.

S' observa algun moviment d' alsa en lo mercat d' alcohols y especialment en los d' industria, dels quals s' en fan bastantas transaccions.

Segueix molt desanimat lo mercat de blats a causa de la falta de compradors y ls preus s' han mantingut ab tendencia fluixa.

Segueix ab lo mateix estat que la setmana anterior lo mercat de vins, esperant en general pera las operacions d' ajust a qu' es presentin en plassa los nous vins d' Aragó, los que sembla resultaran de bona qualitat y que no trigarà gaire temps a que s' en fassin ofertas.

No han sofert variació los preus dels olis, quedant aquets sostinguts y encalmada la venta.

Els preus corrents del mercat celebrat ahir foren los següents:

Ametlla.—Molla a 48 pessetas los 50'50 kilos. Comuna a 16 y 1/2 pessetas cortera de 70 litros; Esperansa de 20 a 22.

Avellanas.—Propietari a 34 pessetas la nova lo sach de 58'40 kilos; porgada a 37; negreta escullida a 42; grá 1.ª a 55 pessetas y 2.ª a 53 quintá de 41'60 kls.

Anissats.—Pur de vi rectificat concentrat doble de 19 1/2º a 57 duros la bota de 480 litros. Sencill 17 1/2º a 47. Corrent concentrat doble 19 1/2º a 55 duros la bota de 480 litros, sencill 17 1/2º a 45, duros t. ó b. Tarragona.

Blats.—Urgell y Aragó de 17 a 19 pessetas cortera segons classes. Rus a 18 pessetas los 55 kilos, del país de 13 a 14 pessetas cortera.

Canyas.—San Rafael de 19º a 52 duros la bota de 450 litros, de 18º a 49 1/2 duros ab casco y s. ó b. Tarragona.

Esperits.—Destilat de vi de 35º a 80 duros los 68 cortés. Rectificats selecte de 39 a 40º a 102 duros, los 500 litros segons marcas Valencians rectificats de 39 a 40º a 89 duros, aragonesos a 90 duros los 500 litros sense casco.

Garrofas.—a 22 rals quintá.

Moresch.—Blanchs del país a 14 pessetas cortera. Grochs de 14 a 14'50.

Mistelas.—Negra del camp de 30 a 38 pessetas carga. Priorat a 41. Blancas de 30 a 38.

Olis.—Del camp de 13 a 19 rals cortá, Urgell de 14 a 15 rals. Andalusos de 13 y 1/2 a 13 y 3/4 rals.

Ordi.—de 7 a 7'50 pessetas cortera de 70 litros.

Patatas.—a 4 pessetas quintá.

Vins.—Negre del camp y baix Priorat de 5 1/2 a 6 rals gran y carga. Verges rosats de 6 a 7. Ensifrats de 7 a 8 Priorat superior a 40 pessetas carga.

Blanchs de 10 a 15º fora de 6 a 6 1/2 gran y carga. Ensifrats de 5 a 6. Reus, 13 Octubre.

Del Senyor Comandant militar d'aquesta plassa hem rebut un atent volant en quin se 'ns comunica que ha quedat aixecat l'estat de guerra en aquesta provincia.

Agrahim la deferencia que 'ns ha tingut la primera Autoritat militar d'aquesta ciutat, celebrant al onsemp que hagi acabat l'anormalitat de guerra ilusoria que imperaba en temps de pau.

La Secció Artistica del "Centro de Lectura" ha publicat las bases de "Concurs nacional de fotografias", que te en projecte y a quin document donarem cabuda en aquestas planas en lo número vinent.

Hem rebut lo Catalech número 8 del Establiment de Arboricultura y Floricultura que don Joan Alsina posseeix en la Rambla de Miró, 48, en aquesta ciutat. Agrahim l'envio.

S'ha publicat lo número 39 de la ilustrada "Revista del Centro de Lectura", quin text, com en sos números anteriors, es del tot triat y agradable.

En lo mercat semanal celebrat ahir en aquesta ciutat hi regnà regular animació haventse fet varias transaccions de regular importancia.

La Secció Excursionista del "Centro de Lectura" efectuarà una excursió a Escornalbou lo vinent diumenge. Se 'ns prega fen públich per a coneixement dels socis de dita Secció que 'ls que vulgan inscriurers per a prendre part en dita excursió podran ferho fins passat demà, dijous.

Ens diuen de Barcelona que mentres un botiguer del carrer del Sol (Gracia) s'estava sopant, abans d'ahir, li varen entrar lladres al pis y s'en varen endur 26 duros y varias pessas de roba.

Los mossos d'esquadra de Torelló han detingut a una minyona que estava de criada en una fonda d'aquella població, y que havia robat dos bitllets de 25 pessetas, 14 pessetas en metàlich y un munt de roba blanca.

A las deu d'aus d'ahir matí va ser agafat a Barcelona, un fadrí fuster que es lo que a una fusteria del carrer de Cambis Nons va donar una punyalada al pit a n' en Francisco Rion, fugint després.

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir pessetas 1144'91.

EL ALBA

La Junta de Govern d'aquesta societat, en reunió celebrada lo dia 16 del actual y a petició de varis socis, han acordat admetre sens satisfer dret d'entrada, fins al 31 del proper Octubre, a cuants dessitjin ingressar com a socis de número.

Reus 17 de Setembre de 1902.—P. A. de J. de G.—Lo Secretari de torn, Jaume Coll.

D. MANEL DE PENARRUBIA

Procurador dels Tribunals Ha traslladat son despàtz a la Rambla de Sant Joan, número 30-3er.

TARRAGONA

Interesa molt

espiguer que a la ciutat de Barcelona y carrer de la Dipntació núm. 435, sucursal de A. Salvati Costanzi se fan veraders miracles en los malalts de mals venereos en general y especialment sifilitics encar que siga la dolencia hereditari.

Per a més detalls lleigeixis en 4.ª plana "Milagrosos confites ó Inyección anti-venerea y Roob anti-sifilitico-COSTANZI."

La Palma

A petició de varis socis la Junta de Govern d'aquesta Societat acordà en sessió 24

mes passat, prorrogar lo plasso fins al 31 corrent, sens satisfer dret d'entrada a tota los que desitjin ingressar com a socis de número de la mateixa.

Reus 1er. Octubre 1902.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, Eudalt Casas.

Un dels aconteixements més notables d'aquots temps, es l'invent del "Procediment Indi" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona 'ls cabells blancs del color que s'han tingut a la juventut, sens que perdrin en lo mes mínim la salud, ni taquí la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa caiguda y fa despareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y a las principals Perfumerias y Perruqueras.

Diposit general: J. Uriach y C.ª - BARCELONA

Secció literaria

A LA REYNA D'UNA FESTA

SONET

Un missatger, guiat per bona estrella, de Pàtria, Fé y Amor, reyna os proclama, entorn a vostre front, hermosa dama, tres coronas, cenyint, a cual mes bella.

La Pàtria, que un passat gloriós, sagella, la Fé, que, son pervindre, al Cel'reclama, y l'amor, que, al present, els cors inflama, juntan, en vos, tan alta maravella.

Mes, com eix dolç regnan, a breu estona, del temps, condempna, la fatal mesura, plora, la fi de vostra Monarquia, qui creu qu'es Patria, el lloch ont s'os corona, Fé, confiar de vos, tota ventura, y Amor... haberos vist, Senyora mia.

JOSEPH M. DE LASARTE.

Secció comercial

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 d'f.	—	32'65	—
" 60 "	—	—	—
" 8 d'v.	—	—	—
" vista.	—	32'95	—
Paris 90 d'v.	—	—	—
" 8 d'f.	—	—	—
" vista.	—	31'	—
Marsella 90 d'f.	—	—	—
" 8 d'v.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Perpignan 90 d'f.	—	—	—
" 8 d'v.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Hamburgo 90 d'f.	—	—	—
" 8 d'v.	—	—	—

Cambi anterior de

Valors locals	Diner	Paper	Oper.
Gas Reusense.	625		
Industrial Farinera.	675		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.	750		
Manufacturera de Coton.	125		
C. Reusense de Transvias.	130		
C.ª Reusense de Transvias privilegiadas 5 per 100.	500		
Electra Reusense.			
Manicomio de Reus.			

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27.

Cotissació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir.

Interior.	73'60	Cubas del 68	—
Colonial	66'	Cubas del 90	—
Orenses	30'70	Amortizable	94'75
Norts	59'75	Ob. 5 p.º.	Almansa 103'87

Alicants	95'	Id. 3 p.º.	Fransas	58'62
Vitalici V.	—	Id. 3 p.º.	Orense	50'50
PARIS		MADRID		
Exterior	—	Interior	—	
— GIROS —				
Paris	32'25	Londres	33'27	
TELEGRAMA DE PARIS				
Exterior.			87'95	
Portugués			31'92	
Rio Tinto.			1063'	
Norts.			215'	
Alicants.			343'	

Se reban ordres pera operacions de Bolsa Compra y venta al contat de tota clase de valors cotissables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paissos.

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ

Carrer Santa Agna, 19.

Cotissació a Barcelona a las 16 d'ahir

Interior	73'57	BARCELONA	
Amortizable 5 p.º	94'75	Francs	32'25
Colonial	66'	Lliuras	33'27
MERCANTIL		MADRID	
Norts	59'80	Interior	73'55
Alicants	94'90	Francs	32'
Orenses	—	PARIS	
Obs. Fransa 2 1/4	58'62	Exterior	87'70
Id. Almansa 5 0/0	104'	Norts	214'
Id. Id. ays	—	Alicants	342'

Descompte de cupons.—Anticipo per títols.

Compra y venta al contat y a plasso de tota classe de valors espanyols ó extrangers.—Comprobació y gestió de son cobro cas de sortir premiats dels títols amortissables favorecut en los sorteixos ab primerer.—Suscripció a todas las emisiones é informes sobre la oportunitat y conveniencia de suscriures.—Contas corrents ab interes.—Compra de monedas d'or y bitllets de tots los paissos.—Giros sobre las principals plassas.—Operacions de Bolsa.

ANUNCIS PARTICULARS

AVIS

La duenya de l'antiga y acreditada fonda d'Isidro, té lo gust d'oferir a sa numerosa clientela y al públich de Reus en general a més de cotxes pera 'l servey a las estacions y a domicili, luxosos y cómodos landaus, faetons, carretelas y berlinas para casaments, bateijos y enterros, als preus corrents en aquesta plassa.

També lloga lleugeras y cómodas tartanas para viatjes als pobles circunvehins y als mossos.

CLÍNICA DENTAL

de Don Fulgenci Agustí Aleu

Cirurgia-Dentista de la Escola de Medicina de Madrid; ex deixeble del Dr. Almenara de Madrid y dentista del Hospital de San Pau y Santa Tecla de Tarragona et., etc.

Tractament de las enfermetats de la boca y dents. Extraccions sens dolor. Orificacions, empastes y tota classe de obturacions. Construcció de dents, dentaduras y aparatos de totas classes y emplen de tots los anastorichs avuy coneguts.

Reb a Reus tots los dilluns y divendres de 9 matí a 5 de la tarde. A Tarragona tots los demés dias.

Arrabal de Sta. Ana núm. 1, principal.—REUS

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLO

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

CLÍNICA DE MASSATJE

P. DURAN, METJE-CIRUJIA

Carrer Osset núm. 1, pis primer, cantonada al de la Presó.—Reus

Ab lo massatje manual y vibratori s'obtenen rápidas y forprenients curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (lumbat), Luxacions, Fracturas, Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gualralgia, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Vico), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans delu escribents, etc.

General.—Anemias, Clorosis, Asma onenicial, Palpitacions, Dispepsias, Anstriccions de ventre y Calculs renals y hepáticos, etc.

GRAN RIFA NAVAL

Autorisada per R. O. de 11 Abril 1902

Se sortejará a Madrid lo dia 31 d'Octubre de 1902 en unió de la Loteria Nacional de la mateixa fetxa.

Constará de 32.000 bitllets al preu de 50 pessetas cada un dividits en décims a 5 pessetas. Los premis y reintegros serán en número de 3548 y lo pago dels mateixos se fará sense cap descompte.

Premi Major 126.550 pessetas.

La Administració de Loterias d'aquesta Ciutat ven dits bitllets.

ACADEMIA FROEBELIANA

Baixa advocació de Ntra. Sra. de Montserrat, la direcció literaria de la senyoreta Maria Fabra y la espiritual del Rvd. don Enrich Prats, Pbre.

En aquest acreditat establiment quedan, desde lo 1er. de Setembre, obertes las classes de Ira, ensenyansa y la especial de párvuls. Ademes hi haurá classe de labors, francés, solfeig y piano, dibuix y pintura y corte.

S'admeten alumnas internes, mitj pensionistas y recomenadas.

Carrer de la Presó, número 22

TELEGRAMAS

Madrid 13.

Redacció assaltada

Telegrafian de Murcia que a consecuencia d'un sòlt publicat per lo Diario denunciand que s'han exportat grans cantitats de pèbre barrejat ab oli; un grupo d'hortalans, que no baixarian de descents, va assaltar unit la redacció y impremta, fent malbé las máquinas buydant las caixas de llettras y pegant una forta pellissa al germá del director després d'haverli enjagat dos trets de revolver que no feren blanc.

Tan prompte cam voren cometre l'atropell los "valents" desaparegueren, no haventse pogut saber quins foren, no obstant los esforços que pera descubriros han fet la policia y 'ls guardias civils.

Després que 'l succés s'ha escampat per la ciutat, a tothom s'ha apoderat un pánich inmens, donant lloch a un tancament de portes.

Tant la policia com la guardia civil están completament desgastats, per trobarse ab l'inconvenient de que, 'ls mateixos vehins se negan a delatar als autors del atropell.

Lo succehit ha causat gran indignació a la ciutat.

Meeting republicá

La Juventut Federal ha celebrat un meeting a las Escolas Pias.

Tots los oradors han pronunciat discursos de tons enérgics, que han obligat al delegat del governador a suspendre l'acte, per no voler permetre que ningú parlés dels successos de La Línea.

Lo públich ha protestat fortament contra la ordre del delegat.

Desgracia

A darrera hora de la tarde ha succehit una desgracia al carrer d'Atocha, que ha causat gran indignació als tranzennts que l'han presenciat.

Fresca encara la desgracia produhida per la jardinera en la Carrera de Sant Jeroni, ha tocat lo torn a un tranvia eléctrich l'atropellar a un vell de setanta anys, que ha rebut feridas molt graves, que han fet necessari portarlo al hospital.

Lo conductor del tranvia ha tingut sort de que s'ha presentat tot seguit una parella de civils, puig lo públich estava disposat para venjar-se contra ell.

Gobernador dimissionari

En lo ministeri de la Governació s'ha rebut la dimissió del governador civil de Valencia, senyor Capriles, que ha sigut admesa per son caracter irrevocable.

La dimissió es deguda a una qüestió personal entre 'l senyor Capriles y en Blasco Ibañez, nascuda d'un article que aquest publicá en "El Pueblo", fent la critica de la gestió d'aquell.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LINEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida Correu 4'58 mati; arribada 8'34 mati
Exprés 7'05 " " 9'14 "
Mixto 8'41 " " 1'03 trde
Merc. 12'07 " " 8'02 nit
Correu 2'14 trde. " 5'24 trde
Mixto 7'14 " " 10'19 nit.

De Barcelona a Reus

Surtida Merc. 5'15 mati; arribada 8'06 trde
Mixto 6'01 " " 11'30 mati
Correu 9'47 " " 1'05 trde
Omb. 12'35 " " 5'32 "
Mixto 2'26 trde. " 7'11 "
Exprés 7'26 " " 9'38 nit.

De Reus a Saragossa

Surtida Correu 1'35 trde; arribada 8'35 nit.
Mixto 7'57 " " 8'36 mati
Exprés 9'44 nit " 3'01 "
Merc. 3'36 trde. " 11'54 nit.
" 5'32 mati " 8'51 mati

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

De Saragossa a Reus

Surtida Exprés 1'50 mati; arribada 6'59 mati
Correu 7' " " 2'06 trde
Mixto 10'05 nit " 8'11 mati
Merc. 0'38 mati " 11'27 "
" 6'59 trde " 10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LINEA DEL NORT

De Reus a Lleyda

Surtida Correu 8'29 mati; arribada 11'35 mati
Mixto 6'05 trde. " 9'57 nit
Merc. 1'45 " " "

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbodí.

De Lleyda a Reus

Surtida Mixto 5'28 mati; arribada 9'29 mati.
Correu 4'05 trde. " 7'09 trde.
Merc. " " 1'39 " "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus a Tarragona

Surtida Mixto 8'16 mati; arribada 8'45 mati.
" 9'44 " " 10'18 "
Merc. 2'30 trde. " 3'05 trde.
Correu 7'17 " " 7'48 " "

De Tarragona a Reus

Surtida Correu 7'45 mati; arribada 8'15 mati.
Merc. 12'22 trde. " 1' " trde.
Mixto 5'08 " " 5'46 "
" 8' " nit " 8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU

Servey de tren que regerza desde dia 29 Setembre de 1902.
Surtidas de Reus: mati a las 4'10, 10'10, 11'04. A la tarda a las 2'47, 4'15, 11'45, 11'04. A la tarda a las 5'32 y 7'40.

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilitich

COSTANZI

Mils y mils de celebratns mélicas, després d'una llarga experiéncia, s'han convénsut y certifiat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlcera, fúix bianch de las donas, arepilla, catarro de la vejiga, es-cosors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant los périllosíssimas sondas, no hi ha medicament més milagrós que ls CONFITS ó Inyecciones Costanzi.
Támé certifián que pera curar qualsevol enfermetat Sifilitica ó herpética, en vista de que lo Iodo y Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que l'ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja és sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.
Preu de la Inyecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera ls qui no vulgan usar inyecciones, pessetas 5. Roob anti-sifilitich y anti-herpétich, pessetas 4.
De venta en totas las bonas farmacias.
A Reus: en la de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Jarpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Droguería de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1
Consultas mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º, tots los dilluns, dime-cres y divendres a las 12.

Societat general de Transports maritims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE OCTUBRE DE 1902

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Surtirà de Barcelona lo 21 de Octubre directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo mag-nifich y ràpit vapor francés

ALGERIE

Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, prin-cipal - BARCELONA.

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTELL

MONTEROLS 40.-REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonaduras pera camisas, paraigüas, sombrillas, castons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, boquillas y elásticos. Agallas pera corbatas. Se fan a mida camisas, calsetets, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH ARRABAL BAIXA DE JESUS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetas, columnas, reclinatoris, adornos y detalls ar-quitectorichs y escultorichs pera iglesias, etc.
Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUHITS

FOTOGRAFOS Y AFICIONATS

A LA FOTOGRAFIA

La casa Martra acaba de rebre un nom-brós sortit dels últims adelantos en material fotogràfich. Paper Bromidry ab lo que s'ob-tenen las mellors probas artísticas, tant en brillantés com en mate. Máquinas y accesso-riis desde 12 pessetas per amunt. Productes garantits per ensajarlos la casa abans d'esser posats en venda. Además hi ha un gran surtit en Máquinas, Cartulinas, Difumadors, Linternas, Prempas, Cubetas, Tripodes y de tot lo de més concernient al ram fotogràfich. Placas Westendop & Wehner y Lumiere de totas midas. Revelador Martra ab lo qual s'ob-tenen las negativas ab una claretat de detall admirable per ser sempre de rescen prepara-ció. Viratje fixador Martra; no s'altera per més temps que tinga y es un dels millors per tots los papers al citrat de plata. També s'preparan banyos de viratje ó revelador a gust del senyors aficionats, siga per la classe de papers ó placas que vulguin. Laboratori per aficionats provehit de tots los adelantos y a disposició dels clients de la casa sense cobrar cap classe de retribució.

No compreu sense abans visitar la casa
MARTRA
GALANAS, 6, DROGUERIA, REUS.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

D. ANTON BARDOY

HABITACIONES Y SERVEYS INMILLORABLES
CARRER DE EN MEDIO, CASTELLÓ DE LA PLANA

PERA VIURER BE

estar sempre de bon humor y pera precaveres de tota classe de en-fermetat y infecció, es precis fer constant us del Elixir Verdi. No s'coneix cap cas de persona que fent un us moderat, pero constant d'aquest milagrós elixir, haigi caygut malalt, del estómach ó de febre. Las personas sauas dehen pendren pera no caurer malalta; las que están malalta, las endebles, malhumora-das idenhen pendre para posarse bonas.
Deu mil certifiats de metjes y malalts atestiguan d'una manera clara, terminant, lluminosa, lo infalible qu'és en moltos cassos, y lo in-discutiblement bo qu'és sempre l'Elixir Verdi es un tónich analéptich: es a dir que reanima y enfor-teix. A Inglaterra, Alemania, Bél-gica, Dinamarca y altres paissos las familias están constantment pro-vistas del milagrós elixir pera son continuus, y aixó tal vegada es degut que aquellas rasses siguin mes desarrolladas, mes fortes y vigoros-rosas que altres en Espanya mateix, provincias que mes us fan d'aquest preciós elixir, senyalan menos en-fermetats y indican en los noys ma-jor forza y vigor. L'Elixir Verdi se troba de venta en totas las farma-cias a dos pessetas frasco.

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments pera tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent ob-tingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Així, donchs, puch ab tota seguretat oferir a mos clients y al públich en general, la absoluta garantia de mos Electro-Motors y Di-namos.

TRULLAS.-BARCELONA

Máquina de corrent alternativa pera la utilisació d'energia a gran distancia.
Instalació completa de centrals. Iluminació en poblacions.

ASCENSORS Y MONTACARGAS

GRAN ECCNOMIA EN PREUS

Per catalachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleyda y Tarragona
Andreu Caizal.-REUS.

LA GRESHAM

COMPANIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables-Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo diposit exigít per las Lleys fisca's vigen's com garantia per los seus assegurats a Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspektor del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirjirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

LA PALATINE

Companya inglesa

de segurs contra incendis, explosions y accidents

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirjirse a D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.